

Jolana Salter

Tufting Disco Zebra

Käsintuftatun maton suunnittelu- ja toteutusprosessi.
Kevät 2022

Opinnäytetyö

Metropolia Ammattikorkeakoulu
Muotoilun koulutusohjelma
Tekstiilisuunnittelu

Tiivistelmä

Tekijä: Jolana Salter
Otsikko: Tufting Disco Zebra
Sivumäärä: 41
Aika: 15.4.2022

Tutkinto: Muotoilija AMK
Tutkinto-ohjelma: Muotoilun tutkinto-ohjelma
Suuntautumisvaihtoehto: Tekstiilisuunnittelu
Ohjaajat: Tuntiopettaja Ulla Karsikas,
Lehtori Tuiti Paju

Opinnäytetyö rakentuu tuftatun maton ympärille kehyksien rakentamisesta valmiiseen työhön asti, prosessiin kuuluu tiivis työskentely asiakkaan kanssa hänen tilaustyötään varten.

Tarkoituksena on suunnitella matto, joka sopii Discokoti-blogiin ja samalla kuvaa kodin rempseää ja persoonallista sisustajaa. Tutkimuksessa lähestytään aihetta valmistuksen näkökulmasta, jossa perusta rakentuu työtä varten kotoa käsin. Työ käsittelee, miten asiakkaan ja suunnittelijan työskentely tapahtuu säilyttäen suunnittelijan taiteellisen näkemyksen ja kunnioittaen samalla asiakkaan omia toiveita ja näkemyksiä.

Opinnäytetyössä perehdytään syvemmin suunnitteluprosessiin, vastuullisten materiaalien hankintaan, taiteen ja tuftauksen yhdistäviin tekijöihin, sekä tutkitaan tuftattujen tuotteiden kotimaista tarjontaa sekä kansainvälisiä markkinoita.

Abstract

Author: Jolana Salter
Titles: Tufting Disco Zebra
Number of pages: 41
Date: 15.4.2022

Degree: Bachelor of Culture and Arts
Degree Program: Design
Specialization option: Textile Design
Instructors: Ulla Karsikas,
Tuiti Paju

The thesis is built around a tufted rug, from the construction of the frames to the finished work, and also working closely with the client for her custom-made work.

The purpose is to design a rug that fits into the Discokoti interior design blog as well as it suits the homeowners and the decorators unique and colorful personality. The thesis approaches the project from a production perspective, where the foundation for the rug is built at home by the designer herself.

The thesis also discusses how the work between the designer and customer works, while maintaining the designers own artistic vision while also respecting the client's own wishes for the end result. In this thesis the idea is to highlight the design process while researching what are the responsible materials to use in the making of this rug, what are the combined factors between art and tufting and also to study the domestic and international markets.

Sisällys

1 Johdanto	1
2 Tutkimuksen esittely	3
2.1 Viitekehys	4
2.2 Tutkimuskysymykset	5
3 Toimeksiantajanesittely: @Discokoti	6
4 Kilpailijakartoitus tuftauksen ja taiteen näkökulmasta	7
4.1 Kilpailijakartoitus Suomessa	7
4.2 Kilpailijakartoitus ulkomailla.....	10
5 Maton valmistusprosessi	14
5.1 Suunnittelu	15
5.2 Työvälineet ja materiaalit	18
5.3 Mitä on vastuullisuus materiaalihankinnassa?	23
5.4 Miten tuftatun maton valmistus käytännössä tapahtuu?.....	26
5.5 Mikä on tuftaamisen ja taiteen yhteys?	30
6 Valmiin tuotteen esittely	32
7 Lopuksi	39
7.1 Itsearviointi.....	39
7.2 Toimeksiantajan palaute.....	40
Lähteet	41

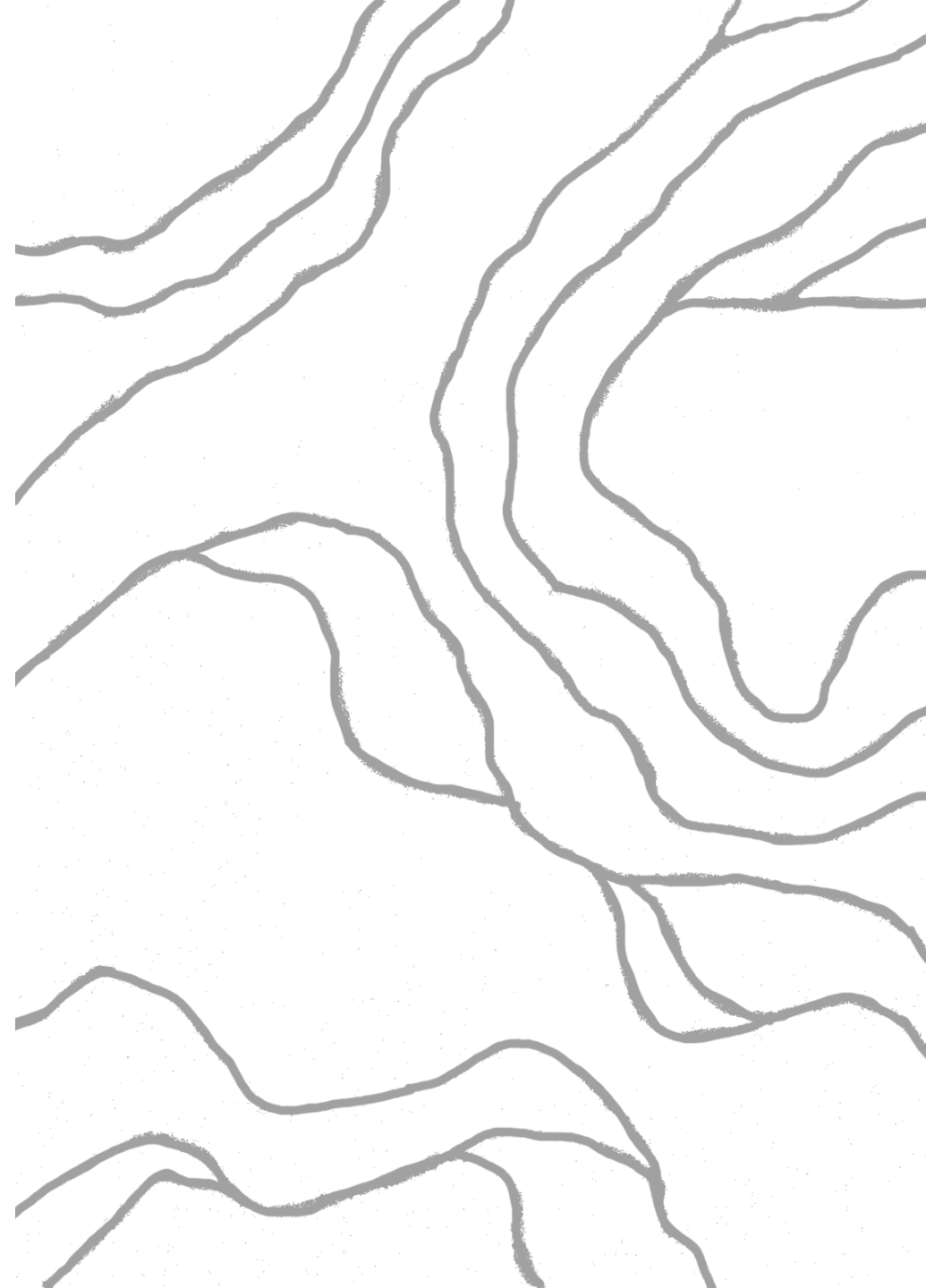
1 Johdanto

Opinnäytetyöni aiheena on suunnitella ja toteuttaa käsin tuftattu matto, jonka suunnittelen Instagramissa nimellä @Discokoti sisustusbloggaajan kotia varten, (<https://www.instagram.com/discokoti/>)

Tavoitteena on suunnitella tiiviisti asiakkaan kanssa tuote, joka vastaa asiakkaan toivomuksia ja visuaalista näkemystä samalla säilyttäen oman taiteellisen jälkeni teoksessa. Toteutan maton tuftaus-tekniikalla, joka on melko uusi tekniikka minulle, sillä löysin tekniikan vasta hiljattain. Kiinnostuin kyseisestä tekniikasta suunnattomasti sen antamien taiteellisten mahdollisuuksien takia. Päätin siis lähteä kokeilemaan tekniikka tuftausneulalla, joka on yksinkertaisempi ja hitaampi työväline, mutta vastaava tekniikka tuftauskoneella saatuun jälkeen. Tykästyin saamaani lopputulokseen, mikä oli erittäin merkittävä hetki, sillä päätin silloin tehdä opinnäytetyöni kyseisellä tekniikalla.

Ideana tuftatun maton luomiseen oli se, että valmistan maton kotoa käsin dokumentoimalla visuaalista ja fyysistä valmistusprosessia sekä hankkimalla kaikki tarvittavat työvälineet ja materiaalit käyttööni, mikä mahdollistaa myös jatkossa toteutettujen tuftattujen mattojen mekaaninen valmistus tuftauspyssyllä on vielä melko uutta Suomessa, mutta ulkomailla tämä on jo tunnettu työväline ja tekniikka lähteä valmistamaan tuftattuja tuotteita. Tämän takia halusin lähteä työskentelemään tekniikan parissa, sillä näen sen antamat mahdollisuudet edetä Suomen markkinoilla.

Tämän opinnäytetyön aloitan käsittelemällä suunnittelijan ja asiakkaan tiivistä yhteistyötä suunnitteluprosessissa, sekä tuon esille Suomen ja ulkomaan markkinoita ja niiden eroavaisuuksia. Lähestyn valmistusprosessia käsittelemällä tuftatun maton valmistusprosessia sekä vastuullisten materiaalien hankintaa. Miten taide ja tuftaus kulkee käsi kädessä suunnitteluprosessin yhteydessä, ja kuinka tuftaus mahdollistaa suunnittelijalle taiteen käytön valmistuksessa? Työssäni teen myös listan tuftauksen perustyövälineistä ja materiaaleista. Opinnäytetyöni päätavoitteena on valmis tuote asiakkaalle, jonka esittelen ”look bookina” työn lopussa.

"Design can be art. Design can be aesthetics. Design is so simple, that's why it is so complicated."

Paul Rand, graphic designer

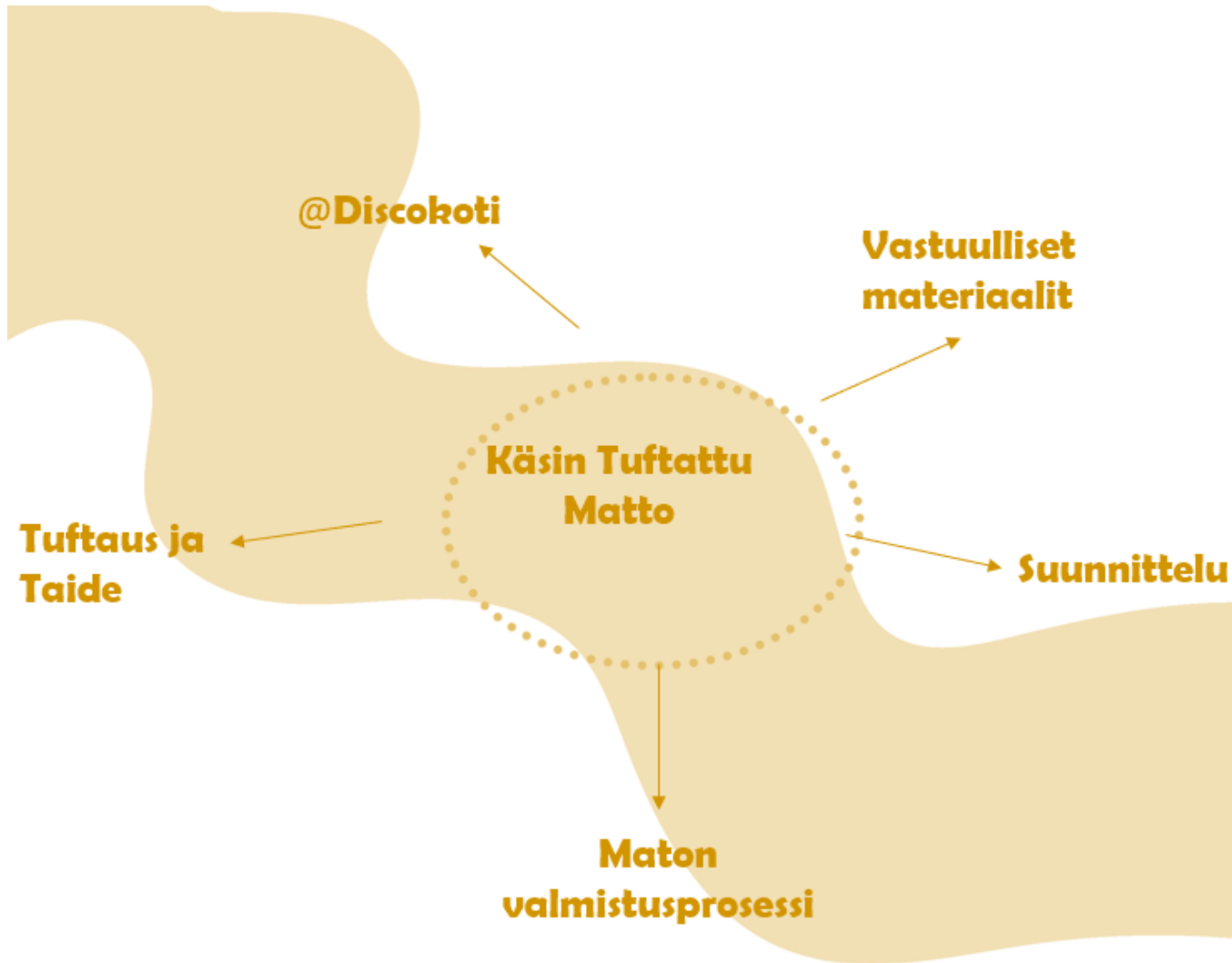
(Conolly 2017)

2 Tutkimuksen esittely

Opinnäytetyössäni haluan lähestyä prosessia työn valmistuksen näkökulmasta sekä perehtyä taiteen ja tuftaustekniikan yhdistäviin tekijöihin. Tavoitteena on seurata läheltä, miten taiteilijan ja asiakkaan yhteistyö toimii suunnitteluprosessissa ja samalla tutkia, miten luoda persoonallinen tuote, joka kuvaa omaa taiteellista näkemystä ja taustaa sekä samalla vastaa asiakkaan vaatimuksia. Muotoilijana lähdän ratkaisemaan ongelmaa, miten suunnitella matto jo valmiiksi sisustettuun asuntoon, matto, joka kuvaa samalla asiakkaan persoonallisuutta ja sopii asunnon perinteiseen, mutta leikkisään sisustukseen. Opinnäytetyössäni en lähde käsittelemään tuotteistamista, työn hinnoittelua, markkinointia tai jakelukanavia. Sen sijaan syvennän omaa osaamista tuftaustekniikan parissa ja tutkin vastuullisten ja toimivien materiaalien käyttöä valmistuksessa taustakankaasta pohjamateriaaliin sekä liiman ja lankojen hankinnasta ja niiden käytöstä tuotteessa.

Olen valinnut kyseisen tekniikan, sillä kiinnostuin sen antamiin taiteellisiin mahdollisuuksiin sekä tuftauspyssyn antamaan mahdollisuuteen valmistaa suuria töitä käyttäen suunnattomasti vähemmän aikaa verrattuna tuftausneulalla valmistettuihin töihin. Tuftaustekniikalla pääsen luomaan jopa maalauksellista lopputulosta, sillä tekniikka mahdollistaa hyvin yksityiskohtaista jälkeä ja antaa mahdollisuuden moniin lopputuloksiin kuvioinnista eri muotoihin, väreistä eri pintoihin ja matoista eri käyttötarkoituksiin.

2.1 Viitekehys

Tutustumme tässä opinnäytetyössä hieman Discokoti-sisustusblogin tekijään ja hänen kotiinsa. Syvennymme tuftauksen vastuullisiin materiaaleihin ja materiaalipäätöksiin, joihin itse päädyin, ja miksi päädyin kyseisiin materiaaleihin. Aloitin työni suunnitteluprosessilla asiakkaan kanssa, jossa suunnitimme yhdessä maton visuaalisen ulkonäön, muodon ja koon. Se johti tuotteen valmistusprosessiin, jossa käsittelen yksityiskohtaisesti työn eri vaiheet ja välineet, sekä jossa kuvaan omaa prosessiani vaihe vaiheelta.

Käsittelen myös tuftauksen ja taiteen yhteyttä ja selvitän, mikä näitä kahta yhdistää ja millä tavalla taidetta voi hyödyntää tuftauksessa sekä miten se näkyy muiden luomuksissa.

Kuvio 1. Opinnäytetyön viitekehys

2.2 Tutkimuskysymykset

Mitä on vastuullisuus materiaalihankinnassa?

Miten tuftatun maton valmistus käytännössä tapahtuu?

Mikä on tuftaamisen ja taiteen yhteys?

3 Toimeksiantajan esittely

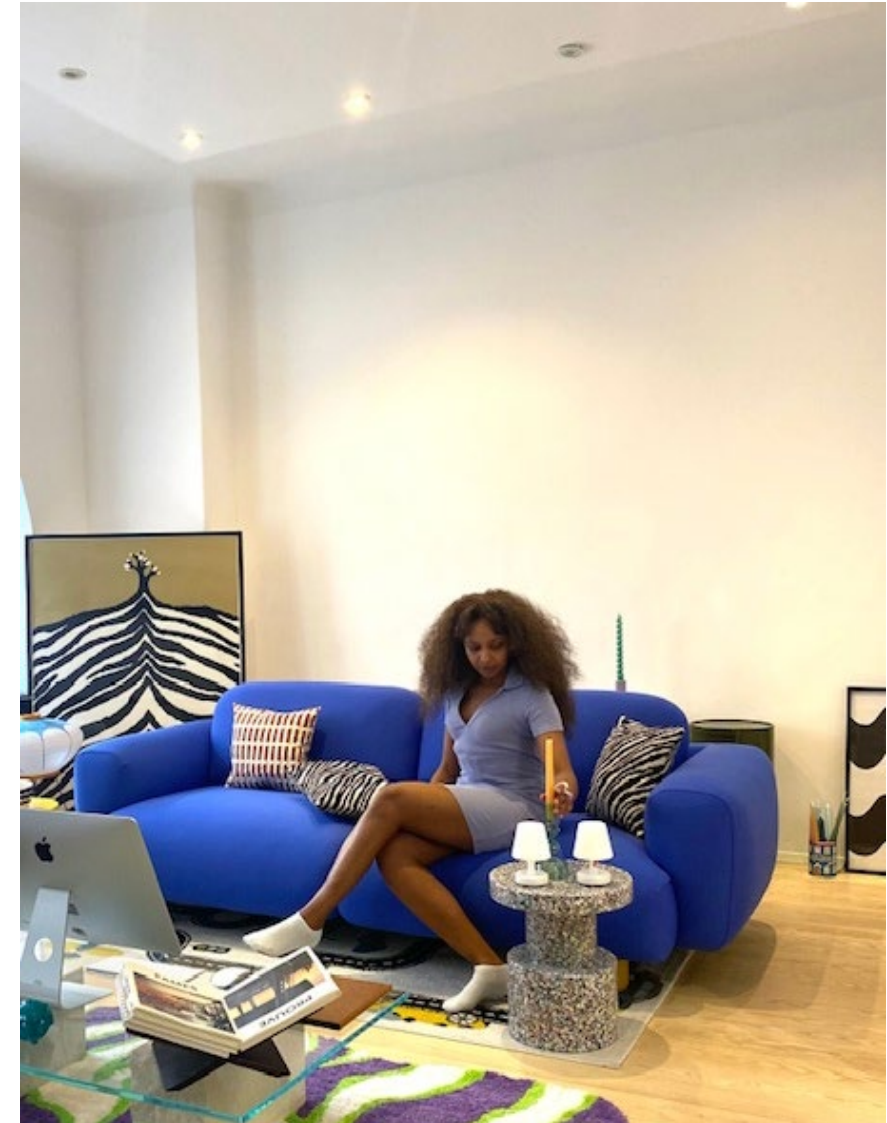
Discokoti on persoonallinen ja leikkisä design-sisustusblogi Instagramissa, jonka on luonut nainen nimeltä Hana Mohammed. Hän loi blogin noin vuosi sitten ja on kasvattanut tasaisesti kävijä- ja tykkäyslukemiaan kuluneen ajan myötä. Discokoti on saanut näkyvyyttä myös lukuisilta sisustustoimittajilta ja päässyt tekemään yhteistyötä eri lehtien ja somekanavien kanssa. Näitä ovat muun muassa Avotakka, Franckly ja Hakola.

Mattoprojektin ideana oli saada se valmiiksi Hakolan kuvauksia varten, joista on julkaistu nyt artikkeli. (Hakola Friends Journal 2022)

Discokotiblogin sisustukseen kuuluu leikkisyys, ja tämä näkyy värien ja muotojen käytössä, sekä lapsenomaisen hauskuus tuotteiden valinnassa, esimerkiksi heidän liikennematossansa sekä kaikkien rakastamissa muumifiguureissa, joita löytää ympäri asuntoa. Hana kuvasi kotiaan ”muumitaloksi”, koska asunnossa on aina avoimet ovet ystäville ja perheelle. Leikkisyyden ympärillä on havaittavissa myös ajatonta suomalaista muotoilua, kuten heidän muhkea sähkönsininen sohvasa keltaisilla jaloilla. Tämä kaunis yksilö on hankittu Hakolasta. Olohuone rakentuu Hakolan sähkönsinisestä sohvasta, jonka alla sijaitsee Vepsäläiseltä hankittu kaunis seeprakuvioinen matto. Mattoon sopii täydellisesti Artekin koristetyynypäälliset, jotka ovat myös seeprakuvion. Artekin keltainen jakkara sopii täydellisesti sinisen sohvan keltaisiin jalkoihin.

Discokoti on täynnä tunnettuja merkkejä, kuten Artek, Marimekko, Hakola, Vepsäläinen, Iittala, Stockmann, Granit jne.

Ullanlinnassa sijaitsevan asunnon parhaimmat ulkoiset piirteet ovat meren läheisyys, pastellin väristen talojen jono kotikadulla ja kaikki tarvittavat palvelut lähietäisyydellä. Asunto oli ennen kyläkauppa, ja siksi sillä onkin niin uniikit arkkitehtuuriset piirteet. Asunnon oleminen katutasolla mahdollistaa kesäisin söpön pienen terrassin asettamisen.

Kuva 1. Hana Mohammed, @Discokoti

4 Kilpailijakartoitus tuftauksen ja taiteen näkökulmasta

4.1 Kilpailijakartoitus Suomessa

Etsin yrityksiä, jotka kilpailevat kanssani samoista markkinoista Suomessa, sekä vertaan Suomen markkinaa ulkomaanmarkkinoihin. Etsin kilpailijoita avainsanoilla: Tuftaus Suomi, tuftaus tuotteet, punch needle suomi, tuftaus taide, tuftaus artistit, seinätekstiilit, tufting as an artform, sekä tufting.

Tutkittuani Suomen markkinoita pääsin siihen tulokseen, että Suomen tuftauskulttuuri tuftauspysyllä on vielä vähäistä verrattuna Suomen punch needle -kulttuuriin. Mekaaninen tuftaus ja punch needle -tekniikka ovat melko helppoja ja luovia nukitustekniikoita. Suomessa näkyy enemmän kuitenkin punch needle -tekniikkaa, joka valmistetaan käsin tuftausneulalla. Tämä on hitaampi tekniikka valmistaa tuftattuja tuotteita, sillä joka pistos kankaan läpi tehdään itse, kun taas tuftauspysyllä kone ampuu neulan kankaasta läpi huimalla nopeudella liipaisinta painaessa. Tämä helpottaa ja nopeuttaa valtavasti isojen tuotteiden tekoa. Vaikka mekaanisen tuftauksen yleisyys Suomessa on vielä vähäistä, niin tarvikkeiden saatavuus on taas paljon vaivattomampaa kuin löytää tekniikalle tekijöitä. Tosin tuftauspysy ei vielä löydä Suomen markkinoilta, mutta kaikki muut tuftaus-tarvikkeet löytävät muun muassa taitoshop.fistä, lankava.fistä ja prym.fistä.

Vaikka tuftaustekniikka ei ole uusi tekniikka, niin se oli silti melko tuntematon käsityötekniikka, kunnes tekniikka räjähti somessa, muun muassa Tik Tokissa, Instagramissa ja Youtubeissa. Sen jälkeen siitä on tullut varsinkin nuorten keskuudessa, uusi käsitöistä rakastavien harrastus. Somessa näkyy valtavasti eri tuotteita, muun muassa muhkeita mattoja, ryijyjä muistuttavia seinävaatteita, värikkäitä peilinraameja ja tyynynpäällisiä. Tässä tekniikassa vain mielikuvitus ja oma taiteellisuus ovat rajana.

Suomessa asuva Heidi Linsén, 45-vuotias, tekstiilitaiteilija, löysi tuftaustekniikan noin vuosi sitten ja on siitä asti valmistanut pienteoksia eri aihepiireistä sekä tilaustöitä asiakkailleen. Tuftauksessa Heidi pääsee toteuttamaan kaikkia puoliaan ja tuomaan maalaustaustansa esille. Myös hänen menevä persoonallisuutensa ja teollisen muotoilun koulutaustansa näkyvät selkeästi hänen töissään. ”Eräänä päivänä tuftasin 12 tuntia putkeen”, Linsén kommentoi Meillä kotona lehden artikkelissa. (Mujunen 17.1.2022.) Linsénin töitä näkyy hänen näyttelyissään eri puolilla Suomea ja hänen Instagram-tilillään ”@BedlamTufts” ja nettisivullaan ”bedlamtuft.com”.

Kuva 2. Heidi Linsénin tuftaama teos

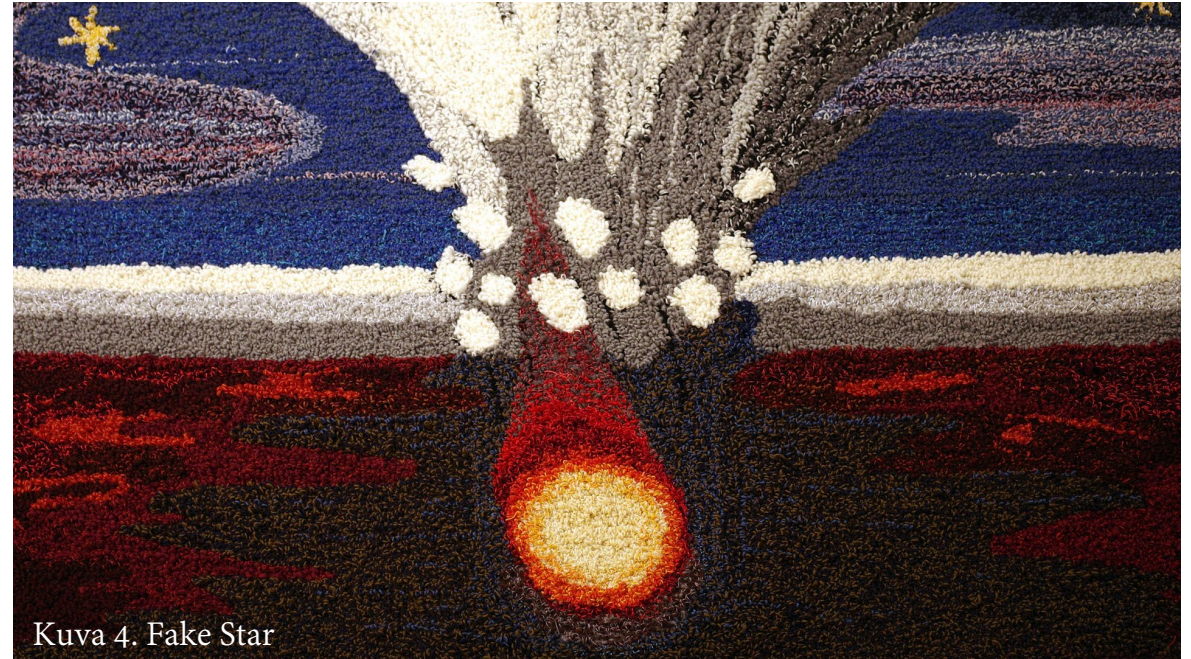
<https://www.bedlamtufts.com/#&gid=1&pid=1>

Kuva 3. Graffiti

https://images.cdn.yle.fi/image/upload/w_1200,h_801,ar_1.4986432,dpr_1,c_fit/q_auto:eco,f_auto,fl_lossy/39-86537161641f62c8878

Myös tekstiilitaiteilija Niina Mantsinen on huomannut somessa vanhan käsityötekniikan nousseen uuteen suosioon. Mantsinen on käyttänyt tuftausta teoksissaan jo vuosia ja valmistaa perinteisestä seinäryijystä poikkeavaa graffiti-seinätaidetta.

Kuva 4. Fake Star

<https://turuntaidemuseo.fi/wp-content/uploads/2020/07/ryijy-1920-x-1080-768x432.jpg>

Monet taiteilijat, jotka ovat lähteneet tuftauksen maailmaan, ovat lähestyneet sitä taiteen näkökulmasta. Kuten taiteilijat Ahmed Al-Nawas ja Minna Henriksson, jotka loivat yhdessä ”Fake Star” - taideteoksen tuftaustekniikalla, joka on Gallen-Kallelan taiteesta inspiraatiota ottava ryijy.

4.2 Kilpailijakartoitus ulkomailla

Kuten mainitsin aiemmin, tuftauskulttuuri ulkomailla on huomattavan paljon edellä verrattuna Suomeen. Tietoa hakiessa aiheesta löytää helposti alan tunnettuja artisteja ja heidän upeita tuftaustöitään. Mainitsen seuraavaksi muutamia tuftaus-tekniikan edelläkävijöitä.

Laura Spring oli inspiroitunut perinteisestä liukuvärjäystekniikasta ja oli osallisena projektissa nimeltä ”India Street”. Suunnitellessaan kokoelmaansa hän yhdisti elementtejä siksakkikuviosta ja käytti päävärivalikoimaa tuftatuissa tuotteissaan.

Kuva 5. Laura Spring tuftattu matto.

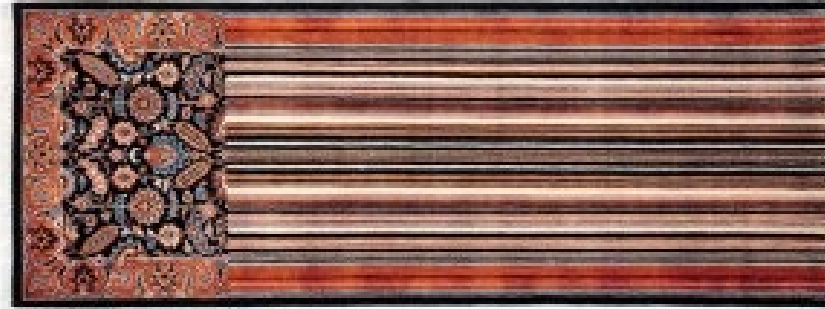
https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog1-jpg

Kuva 6.

https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog3-jpg

Alison Baxter on taustaltaan kutoja, joka valmistui tekstiilisuunnittelijaksi Glasgow'n taidekoulusta. Hän loi eloisan abstrakti-kokoelman käyttäen useita eri värejä, jotka käsittelivät hänen käsinkudottujen luomuksiensa yksilöllisyyttä ja niiden monimutkaisuutta.

Kuva 7.

https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog2-jpg

Richard Hutten suunnitteli mattokokoelman suunnittelumessuille nimeltä Object Rotterdam vuonna 2007. Hän on yksi vaikutusvaltaisimmista muotoilijoista Hollannissa. Hänen käsintuftatuissa itämaisissä matoissa löytyy leikkisä puoli, missä hän on venyttänyt kuosin raitamaiseksi.

Kuva 8.

https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog4-jpg

Linder x Dovecot suunnittelivat yhteistyössä taideteoksen brittiläiseen taidenäyttelyyn vuonna 2015. Linder kuvaili lopputulosta, ”muotoaan muuttavaksi 21. vuosisadan versioksi taikamatosta”. Yhdessä he käyttivät molempien taiteellista taustaa luomalla erittäin mielenpainuvan abstraktin teoksen.

Tunnettuja vain tuftaamiseen keskittyneitä nettikauppoja ulkomailla ovat Tuftingshop.com, Tuftinggun.com, Tuftingeurope.com, Tuftinglove.com sekä Machinetufting.com ja nämä nettikaupat toimivat myös somessa. Näiltä sivuilta suunnittelijat ja harrastelijat pääsevät helposti tilaamaan kaikki tarpeelliset työvälineet, materiaalit ja muut tärkeät asiat tuftaamista varten sekä jakamaan töitä muiden tuftaajien kanssa.

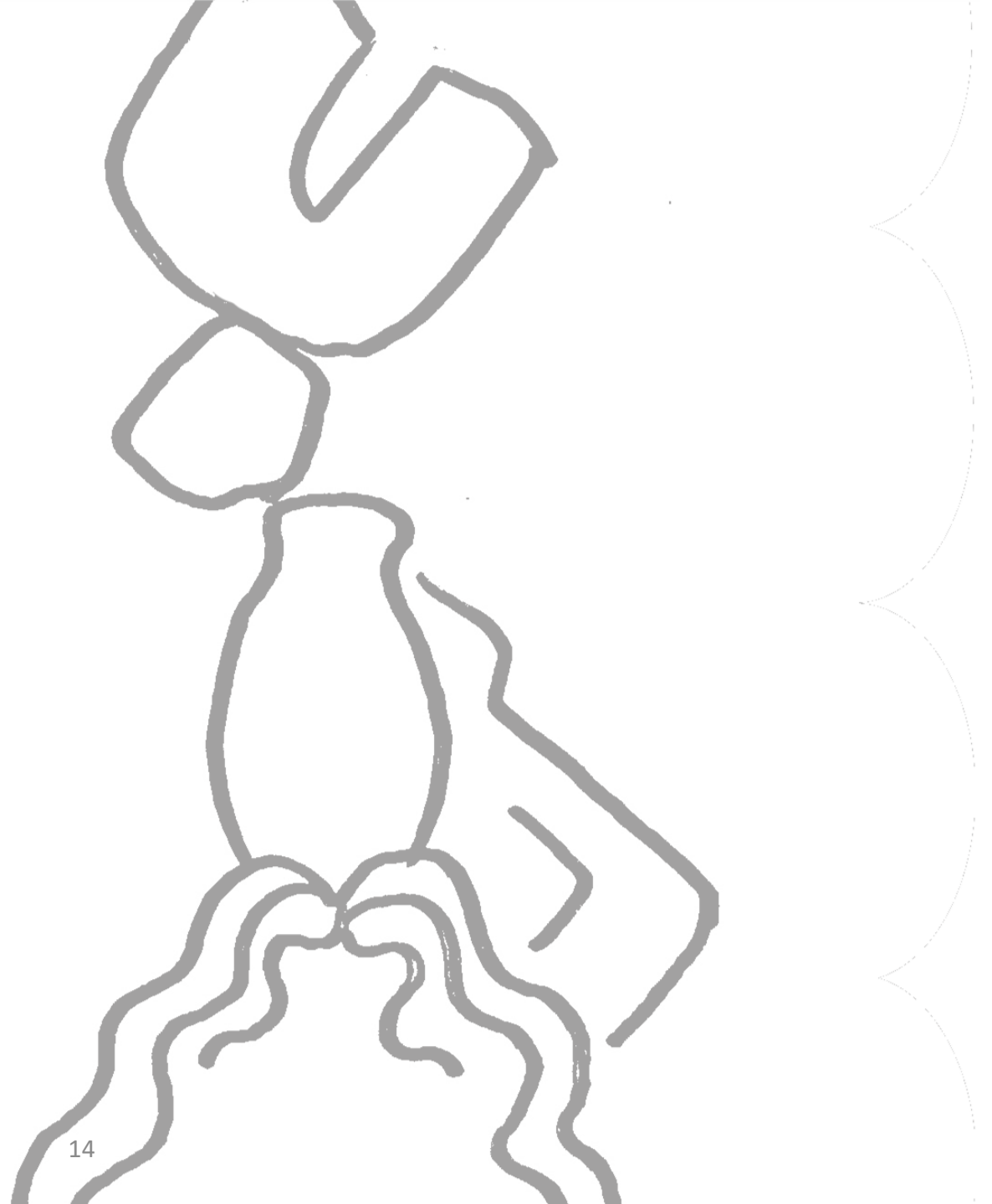
Hankin oman tuftauskoneeni Tuftinggun.comista, joka aloitti omat nettisivunsa vuonna 2018. Kun taiteilija Tim Eads löysi valmistajan tuftauskoneille, niin hän lähti tekemään omaa tuftausbisnestä, joka mahdollisti kaikille tuftaamisesta kiinnostuneille taiteilijoille, sekä harrastelijoille mahdollisuuden hankkia tuftaamiseen tarvittavat työvälineet ja materiaalit yhdestä paikasta. Siitä lähtien Tuft the World eli tuftinggun.com on kasvanut pienestä kotibisneksestä, suureksi philadelphialaiseksi yritykseksi, jolla on nyt jo yli kaksikymmentä työntekijää.

”Our mission is simple: to provide our customers with the high-quality tools, materials, and instruction they need to make their own incredible tufted projects while staying true to our values.”
(Tuft the World, n.d.)

5 Maton valmistusprosessi

Uskon oman työni erottuvan muista markkinoilla olevista tuotteista, käyttämällä omaa taiteellista ja visuaalista taustaa töissäni.

Tavoitteenani on luoda uniikkia taidetta tuftatuissa tuotteissani, joista tunnistaa taiteilijan kädenjäljen ja joka saa vahvoja vaikutuksia taiteesta sekä väreistä.

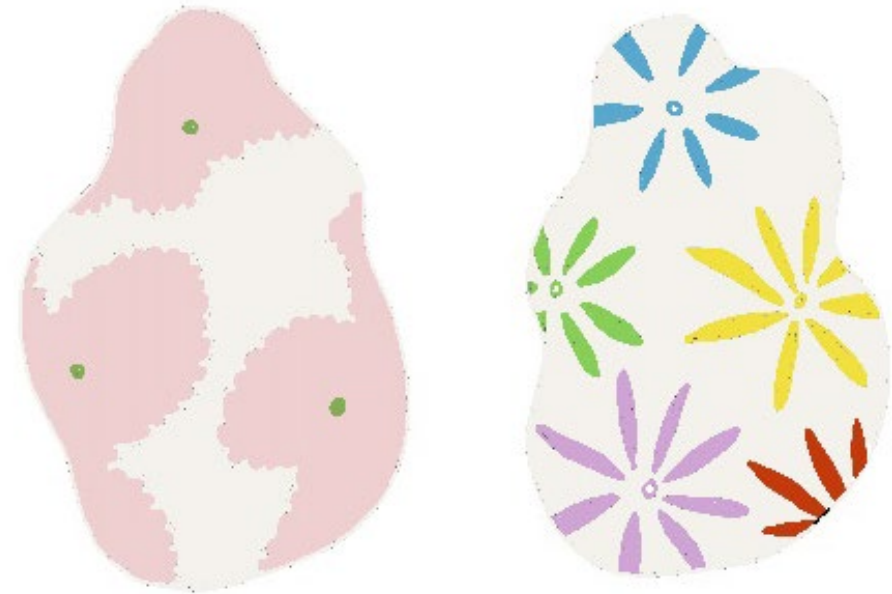

5.1 Suunnittelu

Opinnäytetyön suunnittelu käynnistyi ripeällä vauhdilla tammikuun puolessavälissä, sillä asiakas sai tietää kuvauspäivistään, joita varten hän toivoi maton olevan valmis. Joten lähdimme suunnittelemaan yhdessä mattoa, joka kuvaa hänen persoonallisuuttansa ja joka sopii hänen sisustusblogiansa varten. Alku oli hieman hankalaa, sillä asiakkaalla oli todella paljon eri ideoita, joten jouduimme karsimaan monia hyviä ideoita löytääksemme parhaimman. Lähestyimme suunnitteluprosessia hieman eri lailla kuin olen tottunut, sillä emme tehneet mitään moodboardia, vaan keskustelimme erilaisista tyyleistä ja printeistä ja heittelimme ideoita, joista rakentui loppujen lopuksi luonnos johon olimme molemmat tyytyväisiä. Alkuperäiset suunnitelmat, jotka digitalisoin asiakkaalle, olivat hyvin erilaisia, verrattuna lopulliseen työhön sekä lopulliseen värimaailmaan.

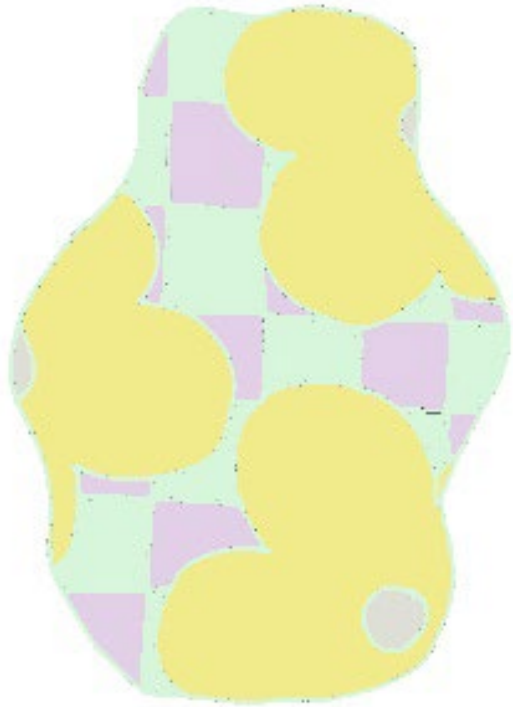
Asiakas halusi erittäin räikeät värit mattoon, mutta tietäen hänen sisustuksensa oli minusta järkevää hieman tasapainottaa värimaailmaa. Esitin asiakkaalle suunnitelman miltä värimaailma matossa näyttäisi hänen alkuperäisellä värimaailmallaan ja miltä se näyttäisi neutraalilla pohjavärillä. Teimme lopuksi kompromissin ja käytimme muutamia räikeitä värejä, jotka kuvaavat täydellisesti asiakkaan leikkisää ja räväkkää persoonallisuutta, sekä käytimme neutraalia pohjaväriä, joka satoi maton värit ja kuosin yhteen kokonaisuudeksi.

Minusta oli tärkeää käydä suunnitteluprosessia läpi asiakkaan kanssa mahdollisimman tiiviisti, joten kävimme yhdessä katsomassa maton materiaalit eli langat ja värit, jotta lopputulos olisi mahdollisimman lähellä suunniteltua työtä. Halusin myös kuvata hieman maton valmistusprosessia antaakseni paremman kuvan asiakkaalle, miten materiaalia käytetään matossa ja miten valmistus käytännössä tapahtuu. Asiakas oli hyvin tyytyväinen koko suunnitteluprosessiin ja siihen miltä lopputulos näytti, vaikka hänen alkuperäinen näkemyksensä väreistä erosi paljon maton lopullisesta värimaailmasta.

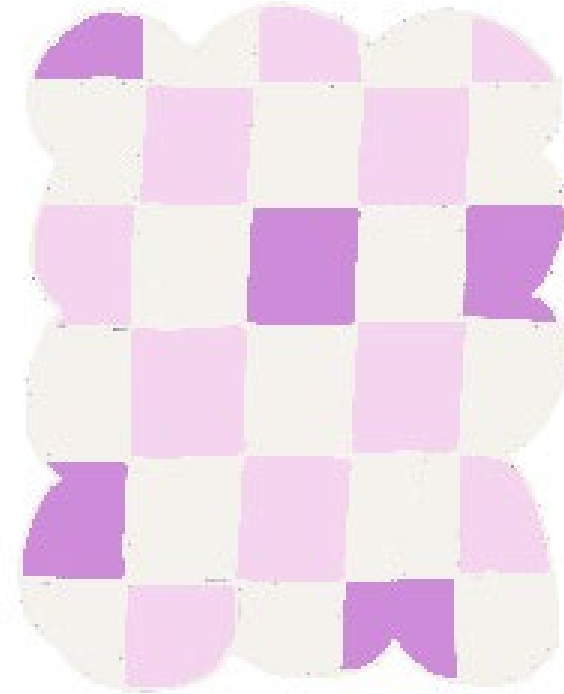

Kuva 9.

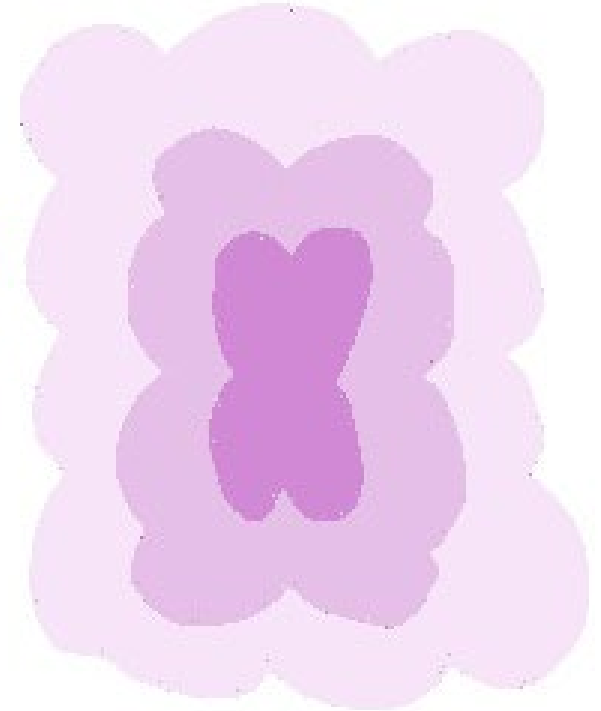
Alkusuunnitelmat.

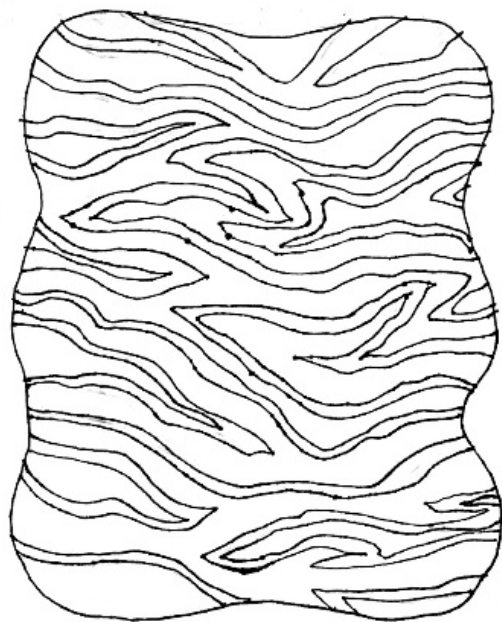
Kuva 10

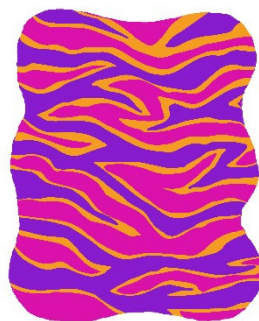
Kuva 11

Kuosin valinta ja värivaihtoehdot.

Kuva 12.

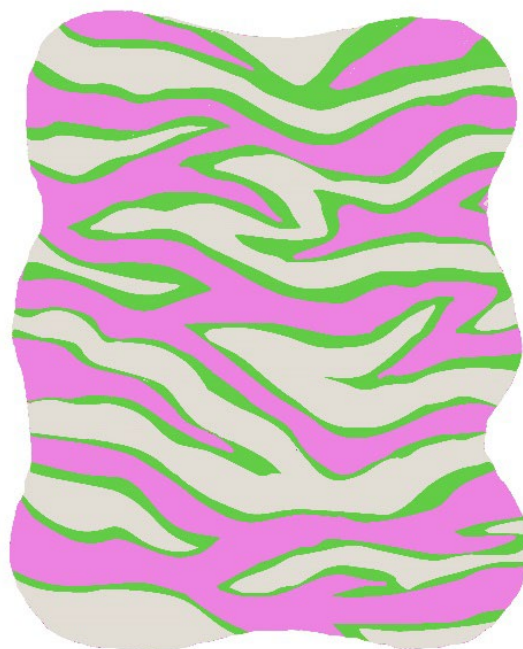
Kuva 13.

Kuva 14.

Kuva 15.

Kuva 16.

Kuva 17.

Kuva 18. Lopullinen luonnos
”Disco Zebra”

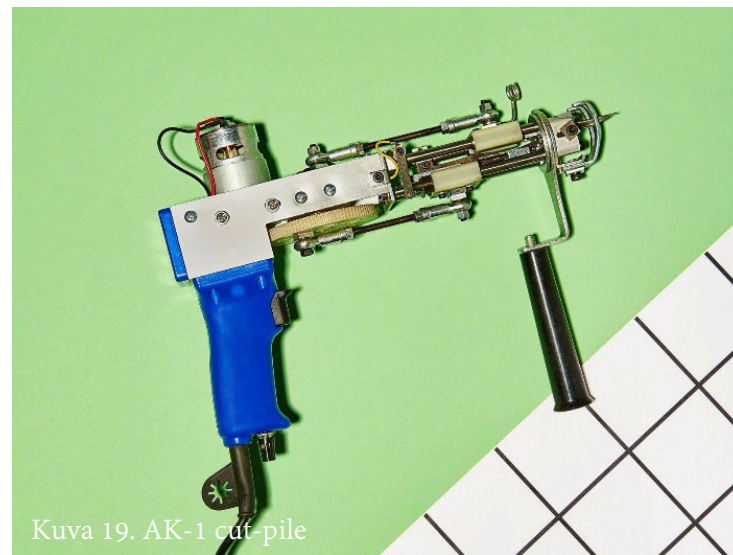
5.2 Työvälineet ja materiaalit.

Tuftauskone

Tuftauskoneita löytyy neljää eri tyyppiä, on AK-1 cut-pile tufting Machine, AK-2 loop-pile tufting Machine, KRD-1 cut- and loop-pile tufting machine sekä AK-3 industrial tufting machine.

AK-1 (kuva 19) eroaa vain yhdellä tavalla AK-2:sta (kuva 20) ja tämä on AK-1:een asennetut sakset, jotka leikkaavat jokaisella pistolla kankaan läpi langan, mikä mahdollistaa nukkamaisen lopputuloksen jossa jokainen nukka on irrallaan toisistaan. AK-2 ei katkaise lankaa ollenkaan vaan luo silmukoita kankaan toiselle puolelle. Tämä antaa saman tuloksen, kun tekisi punch needle tekniikalla. KRD-1 (kuva21) omaa taas aikaisempien tuftauskoneiden molemmat ominaisuudet, eli se pystyy tekemään leikkaustekniikalla sekä silmukatekniikalla tuftausta. Viimeiseksi meillä on Ak-3 (kuva22), joka on teollinen tuftauskone, hieman painavampi kuin edelliset tuftauskoneet ja omaa molemmat leikkaus- ja silmukatekniikan. Tällä koneella pystyy säätämään silmukoiden pituutta sekä saamaan pörröisempää lopputulosta. Kone on suunnattu tuftauksen asiantuntioille, sillä kone toimii ilmapaine pumpulla, joka tekee koneesta tehokkaamman.

Valitsin itselleni AK-1, koska pidin valtavasti sen antamasta lopputuloksesta ja tuftaus tällä pyssyllä mahdollistaa myös pinnan trimmauksen. AK-1-tuftauspyssyn lopputulos on tasainen ja pehmeä, ja se sopii parhaiten käytettäväksi mattojen tekoon, koska se ei jätä mattoon silmukoita, jotka voivat helposti jäädä johonkin kiinni ja pahimmassa tapauksessa aiheuttaa purkautumista. Eli valitsin AK-1:n, koska valmistin maton opinnäytetyötäni varten.

Kuva 19. AK-1 cut-pile

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Machines-AK1cut-min_800x.jpg?v=1634154243

Kuva 20. AK-2 loop pile

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Machines-AK2loop-min_800x.jpg?v=1634154234

Kuva 21. KR-D-1 Cut- and loop-pile

<https://tuftinggun.com/collections/tufting-machines/products/cut-and-loop-pile-tufting-machine-krd-i>

Kuva 22. AK-3 Industrial

<https://tuftinggun.com/collections/tufting-machines/products/rug-tufting-gun-v2-0>

Sakset

Normaaleilla saksilla pärjää hyvin, mutta markkinoilta löytyy myös eri tekstiilisaksia viimeistelyä varten.

Hieman taivutetuilla saksilla on helpompi työskennellä, sillä niillä pääsee lähemmäs kangasta antaen matolle siistin jäljen.

Kuva 23

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/P1066344-2-website_800x.jpg?v=1637093233

Kuva 24

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/P1088305_800x.jpg?v=1645631003

Kuva 25

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/scissors3_800x.jpg?v=1630430221

Maton trimmauskone

Trimmauskoneena monet ovat kokeilleet hiustrimmauslaitteita, eläinten trimmauslaitteita sekä tuftaamiseen tarkoitettuja trimmauslaitteita. Hiustrimmauslaitteet eivät välttämättä ole niin tehokkaita leikkaamaan maton kuituja ja saamaan haluttua tulosta, mutta joillain vastaavilla laitteilla voi päästä lähelle. Lampaantrimmauskoneilla on saatu hyvää jälkeä, sillä ne ovat erittäin tehokkaat ja suunniteltu trimmaamaan villaa. Markkinoilta löytyy myös tuftaamiseen tarkoitettu trimmauskone, joka näkyy kuvassa (Kuva 27)

En itse käyttänyt trimmauskonetta työssäni, koska en ehtinyt hankkia sellaisia ja pärjäsin hyvin myös normaaleilla saksilla. Toki saksilla trimmaus on hieman hitaampaa, mutta lopullinen jälki oli silti siisti.

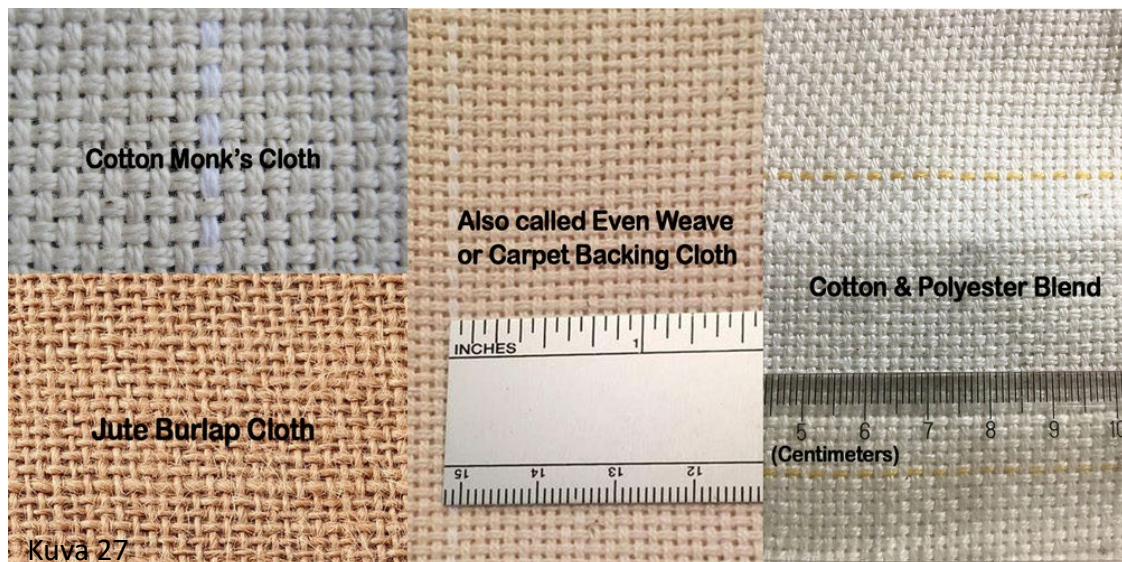
Kuva 26

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Clippers-min_800x.jpg?v=1634154251

Tuftauskangas

Tuftauskankaaksi käy mikä tahansa tasainen kudusrakenne, ja nämä taustakankaat ovat enimmäkseen valmistettu puuvillasta, juutista ja polyesterin sekoituksesta.

Minulle oli tärkeää löytää oikea kangas itselleni, sillä olin kokeillut aikaisemmin eri kankaita punch needle -tekniikalla ja huomasin, etteivät kaikki tasakudusrakenteiset kankaat toimineet minulle. Joten kokeilin muutamaa eri kangasta ja päädyin käyttämään juuttikangasta matossani. Se toimi hyvin, koska minusta tuftauspyssy ei rikkonut kangasta ja lanka jäi paljon siistimmin tuftauskankaaseen verrattuna muihin kankaisiin, joihin kokeilin tuftata aluksi

<https://images.squarespace-cdn.com/content/v1/5b63158f96d455ef934cf5e5/1536205729646-146KKSSOQWAXLLGAJHAT/backing+cloth.jpg?format=1000w>

Takakangas ja kanttilanka

Viimeistely tapahtuu takakankaalla ja käyttäen kanttinauhaa, jolla saa maton reunat siistin näköiseksi. Takakankaana voi käyttää huopakangasta, jota minä käytin omassa työssäni, tai mitä vaan hengittävää materiaalia. Ostin kanttinauhan Eurokankaasta, jossa oli valtava valikoima erilaisia kanttinauhuja. Niistä valitsin paksun kanttinauhan, jolla sain tukevat ja siistit reunat mattooni.

https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/TTW_20210225_0293-min_800x.jpg?v=1634154289

Langat

Yleensä mitä tahansa lankaa voi käyttää tuftaamiseen, mutta useimmat matot on valmistettu luonnon villalangasta tai synteettisestä sekoituksesta. Tuftaamisessa vaaditaan yleensä useampi lanka, jotta se jää taustakankaaseen siististi kiinni. Kasvikuidut ovat luomupuuvilla, pellava ja paperilanka. Eläinkuidut ovat villa, mohair, silkki, jouhet ja muuntokuitulanka kuten viskoosi, sekä synteettiset langat ovat polyesteri, akryyli, lurex, ja nylon.

Käytin tuftaamiseen Novitan Seitsemän veljestä-villalankaa, joka toi mattoon ihanan pehmeän tunteen. Olisin voinut valita mattoon myös vahvempia mattoon tarkoitettuja lankoja, jotka ovat kestävämpiä ja parempi valinta matolle, joka on kovassa kulutuksessa, sekä pitkälti myös vastuullisempi valinta tuotteen pitkäikäisyyttä miettien. Mutta tiesin, että valmistamani matto tulee käyttöön lasisen sohvapöydän alle, eikä matto tule olemaan kovassa kulutuksessa, joten päätin valita perusvillalangat kyseistä projektia varten.

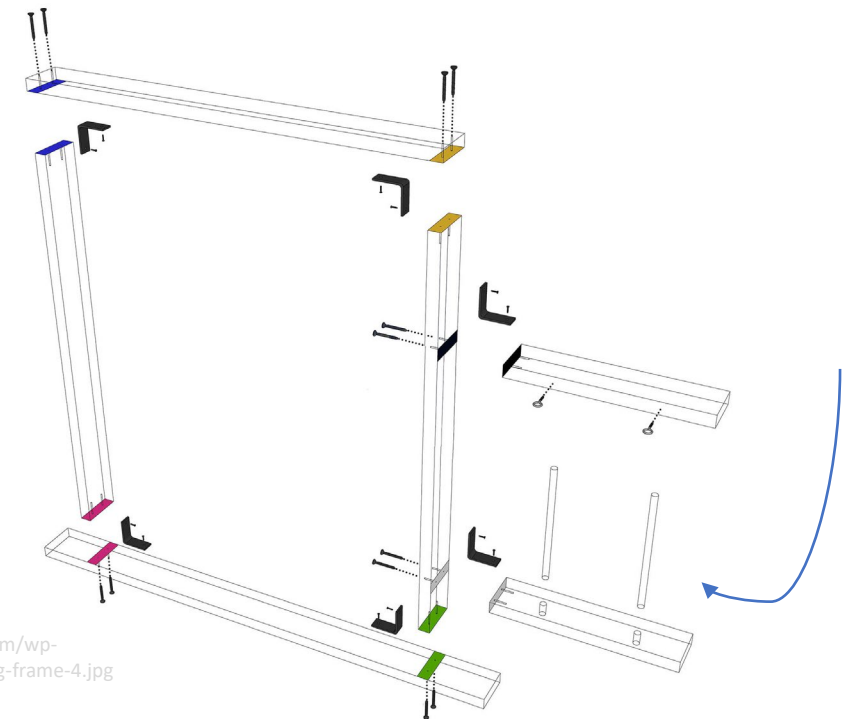
Liima

Liima asennetaan tuftatun tuotteen taakse, kun se on valmis, sitomaan kuidut tuftauskankaaseen ja estämään maton nukkaantuminen ja reikiintyminen. Mattojen liimana käytetään yleensä lateksiliimaa, mutta PVC ja vinyyliliima, jota käytin itse tuotteessani, ovat myös suosittuja liimoja tuftaamiseen. Nämä liimat mahdollistavat joustavuuden matoille ja samaan aikaan kestävät, kulutusta.

Kehykset

Kehykset voi hankkia tilaamalla ne suoraan tuftaamisen onlinekaupoista tai jos omaa jonkin verran puutyötaitoja, niin rakentamalla omat puiset kehykset. Kehyksistä pystyy tekemään halutun suuruiset, jos ne valmistetaan itse, on myös tärkeää rakentaa kehyksiin tarttuvat, jotta taustakankaan saa napakasti kiinnitettyä kehyksiin. Jos kehyksiin rakentaa langan syöttimet ja alustan langoille, niin työskentely helpottuu huomattavasti. (Kuva 29 Nuoli)

Rakensin omat kehykseni itse, sillä minun piti ottaa huomioon asuntoini koko ja rakentaa sinne sopivat kehykset. Rakensin loppujen lopuksi pöydälle kiinnitettävän tuftauskehyksen.

Kuva 29
<https://www.letstuft.com/wp-content/uploads/Tufting-frame-4.jpg>

5.3 Mitä on vastuullisuus materiaalihankinnassa?

Materiaalit ovat vastuullisen maton perusta ja muotoilijan velvollisuus on pysyä perillä niistä. Vastuullisen materiaalin valmistuksessa on monta eri tekijää, kuten mihin käyttötarkoitukseen se on menossa. Materiaalin pitää toimia siihen suunniteltuun käyttötarkoitukseen, jotta sen kestävyys olisi mahdollisimman pitkäaikainen. Kuidun valinnalla ja valmistuksella on huomattavasti väliä, koska niiden tausta kertoo hyvin paljon kuidun laadusta ja valmistustavasta. Materiaalin valmistuksesta on hyvä tietää, missä olosuhteissa materiaali on tuotettu, sekä varmistaa materiaalin elinkaari. Ekologisuutta arvioidessa otetaan huomioon materiaalin koko elinkaari, johon kuuluu raaka-aineen kasvatusta ja valmistus, prosessointi tuotteeksi, viimeistelyt, käyttö, uusiokäyttö ja kierrätys. Kaikista tärkeintä on pysyä perillä muuttuvissa menetelmissä, sillä vastuullisia materiaaleja kehitetään jatkuvasti tekstiilialalla. Huomioitavia asioita materiaalin eettisyydessä on muistaa ihmisoikeudet, sekä eläinoikeudet, ja pelkkä tieto raaka-aineesta ei ole tarpeeksi kertomaan, onko se tuotettu sosiaalisesti vastuullisella tavalla, koska materiaalin ekologisuus ei ole tae sen eettisyydestä. Ympäristöystävällisiäkin materiaaleja pystyy tuottamaan tavoilla, jotka eivät kunnioita ihmis- tai eläinoikeuksia.

Tuftaamisessa yleisimmät lankamateriaalit ovat villa ja puuvilla sekä akryyli. Vaikka akryyli on hinnaltaan halvempi verrattuna villaan ja puuvillaan, niin sen kestävyys ja laatu ovat huomattavasti alhaisemmat sekä sen valmistus on erittäin haitallista ympäristölle ja sen valmistajille.

Mattojen valmistukseen suositellaan käytettäväksi villalankaa, sillä se on kestävä ja kosteutta imevä materiaali. Villan ominaisuuksiin kuuluu myös hengittävyys ja joustavuus, sekä se lämmittää talvella ja pitää kesällä viileänä. Villa on myös luonnonkuitu, joka ei edistä itsessään paloa. Näistä hyvistä ominaisuuksista huolimatta on hyvä huomioda myös villan vastuullisuus, sillä villan valmistus kuluttaa myös luontoa, samalla tavalla kuten monet muut kuidut kuluttavat valmistusprosessissaan resursseja, mutta kaikki nämä kuidut kuluttavat eri verran ja eri tavalla maailman resursseja, ja siksi on tärkeää tehdä taustatutkimusta valitsemistaan materiaaleista ja valita tuote, joka on vastuullisempi valinta eettisellä tasolla sekä vähiten rasittava valinta ympäristölle. On myös erittäin tärkeää ajatella maton kestävyyttä, joka on sidoksissa langan laatuun ja vahvuuteen. Valmistessa mattoa on hyvä hankkia materiaalit, jotka on tarkoitettu matonvalmistusta varten, sillä ne takaavat maton kestävyuden, joka pidentää myös maton elinikää ja takaa vastuullisuuden tuotteessa. Mitä kestävämpi tuote, sitä vastuullisempi se on. Sanoisin, että vastuullisin villalanka tuotteen tekoon on kierrätetty villalanka, koska se ei kuluta uudestaan samalla tavalla luonnon resursseja kuin juuri tuotettu villalanka. Mutta on myös muita ekologisia ja vähän kuluttavia valintoja kuten merinovilla, normaali villa, kierrätetty puuvilla, luomupuuvilla, pellava, hamppu jne.

Käytin itse työssäni villalankoja muun muassa Novitan 7 Veljestä-sarjaa. Toki olisin voinut käyttää mattoihin tarkoitettua kestävämpää ja karheampaa lankaa, mutta valitsin käytettäväksi Novitan 7 Veljestä, joka toimi minusta kyseiseen mattoon hyvin. Novitan vastuullisuus on kulkenut heidän yrityksensä kanssa käsi kädessä ja pysyy aina luonnollisena osana heidän yrityksensä toimintaa. Novita julkaisi vuoden 2020 alussa heidän tavoitteensa olla hiilineutraali yritys, ja he onnistuivat siinä saman vuoden sisällä. Novitan hiilineutraaliin tavoitteeseen on mennyt useampi vuosi saavuttaa, ja se alkoi Kouvolan tehtaan päästöjen vähentämisellä. Tehtaan päästöjen vähentämiseen Novita käyttää uusiutuvia energialähteillä tuotettua sähköä, ja he myös hyödyntävät värjäykseen käytetyn lämmön. Tuotannossa muodostuva jäte on hyvin vähäistä, ja kaikki ylimääräinen jäte kierrätetään. Vuonna 2017 Novita siirtyi käyttämään EKOenergia- merkittyä tuulivoimaa, jolla he pääsivät vähentämään heidän hiilijalanjälkeänsä jopa kolmanneksella, sekä lankojen viimeistelyssä käytetään biokaasua, joka on uusiutuva raaka-aine, valmistettu kotimaisesta biopolttoaineesta. (Novita Oy 2020.)

Kuva 30

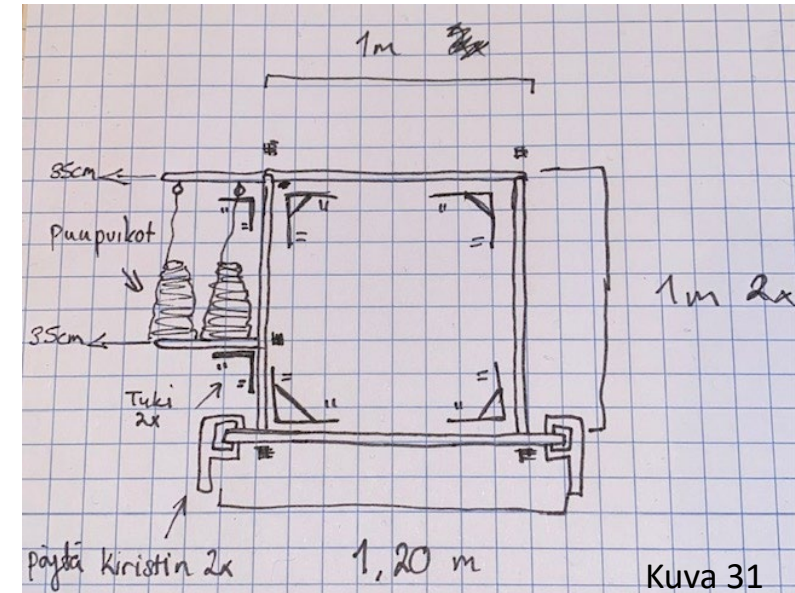
https://www.novitaknits.com/media/mgs_blog/1/0/10_ksy_isoveli_1.jpg

”Kompensoimme aurinkoenergiaan Intiassa”
(Novita Oy 2020)

5.4 Miten käsintuftatun maton valmistus käytännössä tapahtuu?

Tuftaaminen on melko helppo taito, sillä se ei vie yhtä paljon aikaa kuin muut matonvalmistusmenetelmät ja tekniikkaa on helppo lähestyä kotoa käsin, vaikka ei omaisi minkäänlaista tekstiilitaustaa. Työn aloittamiseen tarvitaan työvälineet ja materiaalit, joita ovat kehykset, tuftauskangas, tuftauspyssy, langat ja sakset. Kehykset on mahdollista hankkia valmiina tai rakentaa itse, niin kuin mainitsin aikaisemmin ”työvälineet ja materiaalit” -kohdassa, kunhan omaa edes vähän puutyötaitoja, mutta myös rohkea puuhastelija voi saada ohjeiden myötä rakennettua hienot ensimmäiset kehyksensä. Päätin tehdä omaan opinnäytetyöhöni kehykset itse, jotta niistä olisi hyötyä minulle myös tulevaisuudessa. Etsin aluksi tietoa, mitä materiaaleja ja työvälineitä kehyksiin tarvitaan, ja sitten tein oman suunnitelman kehyksien rakentamista varten (kuva 31). Ostin laudanpätkät K-raudasta ja muut työvälineet kuten ruuvit, sahan, kulmaraudat ja niin edelleen Clas Ohlsonista.

Aloitin kehyksien rakentamisen kotona ja jouduin jo suunnitteluvaiheessa ottamaan huomioon kotini koon ja rakentamaan pienemmät kehykset, kuin olin aluksi ajatellut rakentaa. Kehyksistä tuli pöytäkehykset, noin metri kertaa metri ja tietenkin jouduin hankkimaan pöytäpuristimet pitääkseni kehykset vakaasti pöydässä kiinni tuftauksen aikana. Vaikka kehykseni ovat vain metri kertaa metri ja mattoni toivottu koko 130 cm x 200 cm, niin sen valmistus ei tuottanut ongelmaa, sillä on täysin mahdollista valmistaa suurikin tuote pienemmillä kehyksillä vain siirtäen tuftauskangasta tarvittaessa. Kehyksen ympärille asetetaan kankaan tarttujat, jotka ovat yleensä lautaan kiinnitettävät naulat. Käytin itse ohuita nauloja, jotka naulasin kehyksien ympärille. Tämä mahdollistaa reikäisen tuftauskankaan irrottamisen ja siirtämisen.

Kuva 33, Snurre

Seuraavaksi kehyksiin kiinnitetään tuftauskangas ja tuftauskankaaksi käy mikä tahansa tasaisen kudusrakenteen omaava kangas, mutta kankaan materiaali riippuu tuftaajasta, sillä joidenkin mielestä yhdelle kankaalle on helpompi tehdä kuin toiselle. Käytin itse juuttikangasta, joka toimi minulle paremmin kuin tuftaamiseen tarkoitettu käsityökangas, johon tein muutamat ensimmäiset mallikappaleet. Jostain syystä tuftatessani tuftausaseeni rikkoi hieman käsityökankaan pintaa, ja juuri tällaisten tilanteiden takia olin onneksi varautunut ja hankkinut muutaman eri tuftauspohjan kokeiltavaksi, jotta löytäisin juuri oikean pohjan itselleni, joka tässä opinnäytetyössä päätyi olemaan juuttikangas.

Kun kangas on asetettu kehyksiin napakasti alkaa suunnitteluprosessi, jonka aikana tuftaaja pääsee käyttämään omaa taiteellista taustaansa hyväksi ja suunnittelemaan tulevan maton, seinävaatteen tai muun tuftatun tuotteen kuosin. Tein itse luonnoksen aluksi paperille, jonka jälkeen digitalisoin sen asiakasta ja opinnäytetyötä varten. Koska kuvio matossani oli melko helppo, niin päätin piirtää sen tuftauskankaalle vapaalla kädellä. Jotkut käyttävät videotykkiä heijastamalla kuvan kankaalle peilikuvana, jotta piirtäminen olisi helpompaa, ja toiset tykkäävät piirtää vapaalla kädellä taideteoksensa, niin kuin minä tein omassa työssäni. Tykillä heijastaminen helpottaa isojen töiden hahmottamista kankaalla sekä helpottaa esittävien kuvien piirtämistä. Kun tykillä heijastetaan kuva, niin se täytyy olla peilikuvana, koska piirtäminen tapahtuu kankaan nurjalle puolelle.

Näiden vaiheiden jälkeen on aika lähteä tuftaamaan, jolloin langat syötetään tuftauskoneeseen. Yleensä lankoja syötetään kaksi kappaletta silmukan ja neulan läpi, mutta joissain tilanteissa tuftaajat saattavat käyttää kolmea tai neljää lankaa riippuen lankojen paksuudesta. Kehyksiin kannattaa rakentaa puinen alusta johon langat asetetaan ja niiden yläpuolella on tarkoitus olla toinen puulauta, johon on kiinnitetty silmukkaruuvit, joista langat pujotellaan ennen tuftauspyssyyn pujottelua. Tämä helpottaa valtavasti lankojen kulkua tuftatessa, sillä ilman näitä, langat voivat helposti mennä solmuun tai jäädä kiinni johonkin tuftatessa ja irrottaa langat tuftauspyssystä, jonka jälkeen tuftaaja joutuu uudestaan pujottelemaan langat takaisin aseeseen, mikä vie paljon aikaa työn keskellä. Hankitut langat pitää yleensä pyörittää onton kartion ympärille, jotta ne pystytään asettamaan puisten kehyksien lankatasolle, mihin on asetettu puiset tikut, joihin onto lankarulla asetetaan. Hankin itse langat lankakerinä, joten jouduin rullaamaan ne itse, käytin rullaamiseen vessapaperirullaa, joka toimi erinomaisesti tehtävää varten. Lankoja on mahdollista hankkia suoraan rullattuna tai sen voi tehdä itse, mikä on toki aikaa vievää, ellei omaa jonkinlaista kerijää. Jos lankaa ei ole rullattu, niin se ei juokse sujuvasti, mikä aiheuttaa uudestaan lankojen irtoamisen tuftausaseesta.

Tuftauspyssyllä pääsee vain eteenpäin ja sivuille, mutta ei koskaan taaksepäin, se ei vain toimi niin. Kokeneemmat tuftaajat pystyvät tekemään mutkikkaitakin liikkeitä tuftauspyssyllä, jota on välillä hieman vaikea kontrolloida, sillä pyssy vie liipaisinta painaessa konetta eteenpäin ja silloin on tärkeää olla tarkkana kuvion kanssa, koska tuftauspyssy helposti tuftaa yli viivojen jolloin tuftaaja joutuu korjaamaan virheensä.

Aloittaessani tämän projektin, tekniikka oli melko uusi minulle ja jouduin tekemään muutamia kokeiluja tuftauspyssyn kanssa, jotta saisin hyvän tuntuman siihen. Toki on helpompi mennä alhaalta ylös tekemällä suoria viivoja, mutta välillä vaikeammassa kuvioissa on helpompi kuljettaa konetta kuvion ja viivojen myötäisesti, jonka opin tekemään työstäessäni mattoa.

Tarkoituksena on tuftata tiheästi, jotta kankaan toinen puoli olisi mahdollisimman yhtenäinen ja nukka mahdollisimman tiivistä ilman rakoilevia kohtia, joissa tuftauksessa on jäänyt liian suuri väli maton nurjalle puolelle ja joka näkyy heti rakona maton oikealla puolella. Huomasin omassa työssäni tämän olevan hyvin tärkeä asia, sillä pienikin liian suuri väli tuftatessa aiheuttaa rakoilua matossa, joka taas aiheuttaa tuotteessa epäammattimaisuutta.

Kun työ on valmis tuftamisesta, on aika siistiä takaosa ylimääräisistä langoista ja levittää liima nurjalle puolelle, niin että kangas ja langat kiinnittyvät toisiinsa vähentäen nukan irtoamista maton käytössä, mutta esimerkiksi tuftatuissa seinävaatteissa tämä ei ole pakollista, sillä tuote ei koe samanlaista rasitusta kuin lattialla oleva matto. Kun liima on kuivunut, voi tuftatun tuotteen leikata irti tuftauskankaasta, niin että reunoihin jättää noin 1–2 cm kangasvaran, jotta sen pystyy taittamaan lopussa tuotteen nurjalle puolelle ja liimaamaan kiinni. Tämä luo reunoille siistin ulkonäön. Jos kyseessä on tuftattu matto, niin takakangas ja kanttinauhan käyttö on hyvin yleistä, sillä ne antavat siistin lopputuloksen matolle. Takakangas liimataan tuftatun maton nurjalle puolelle ja reunoille liimataan viimeiseksi kanttinauha, joka siistii maton reunat ja vahvistaa niitä. Tämä oli tuftatun maton valmistusprosessi kehyksistä valmiiseen tuotteeseen asti.

Kuva 34

5.5 Mikä on tuftaamisen ja taiteen yhteys?

Metropolis-lehden artikkelissa ”Meet the makers behind the tufted rug renaissance” haastateltiin artisteja ja muotoilijoita, jotka auttavat tuomaan esille tuftaustekniikkaa, sekä muita tuftaajia, jotka ovat aloittaneet tekniikan korona-karanteenin aikana. Tuftaus on tullut hiljattain suosioon somen kautta, muun muassa Tik Tokissa ja Instagramissa ja siitä on tullut supertrendi, jota kiinnostuneet harrastelijat sekä taiteilijat ovat lähteneet kokeilemaan. Tuftaus-työpiste on vähän tilaa vievä ja helppo rakentaa kotiin ja siksi siitä on tullutkin niin suosittu ajan viete karanteenin aikana. Moni luova taiteilija on lähestynyt tekniikkaa sen antamien laajojen mahdollisuuksien, toteuttaa omaa taiteellista näkemystä tuftaamalla. Useiden eri alojen taiteilijat ovat lähteneet tuftaamaan esimerkiksi tatuointiartistit, keramiikan muotoilijat jne.

Tuftaustekniikka ei missään nimessä ole uusi tekniikka, mutta tuftaamiseen tarvittavat työvälineet, kuten tuftauspyssy, on ollut enemmänkin saatavuuskysymys peruskuluttajille, kunnes Philadelphiassa asustava artisti ja kouluttaja Tim Eads mahdollisti käsin kannettavan sähköisen tuftauspyssyn. Eads julkaisi kuvan hänen bisnes-Instagramissaan tuftauspyssystä ja sai heti paljon kysymyksiä pyssyn toiminnasta ja mistä tällaisen pystyy hankkimaan. 2018 Eads löysi valmistajan koneelle, ja pian sen jälkeen hän avasi oman nettikaupan, joka on nyt johtavista tuftaustyövälineiden ja materiaalien toimittajista. Eads oli yksi ensimmäisistä, joka kuroi umpeen tuotannon ja kuluttajan välisen kuilun. (Metropolis 2021.)

Eads myöntää, ettei hän tietenkään keksinyt tekniikkaa tai tuftauskonetta, ja viittaa samalla alan ammattilaisiin, taitelijanimeltään Savannah ja suunnittelija Trish Anderseniin, jotka ovat työskennelleet tekniikan parissa jo ennen Eadsin verkkosivujen julkaisua. Ensimmäinen mekaaninen tuftauspyssy oli valmistettu Dalton Georgiassa, mistä Trish Andersson on myös kotoisin. Andersen vertaa muihin kudonnan tekniikoihin, että tuftaus hänelle on kuin maalaamista ja piirtämistä. Tuftaus mahdollistaa vapaan liikkumisen tuftauskankaalla samalla kun sitä työestetään, kun taas muissa kudonnan tekniikassa liikkuminen on rajoitettu riviltä riville, sekä mahdollisuuden leikkiä eri väreillä, koska mitä tahansa lankaa pystyy käyttämään tuftauksessa. Artisti Caroline Kaufman samaistuu myös tämän tekniikan moniin mahdollisuuksiin ja kuvailee sitä ”kuitujen ja maalauksen välisenä avioliittona”.

Tuftaus on siis taiteen ja muotoilun ystävä, joka mahdollistaa lukuisia eri tapoja, joilla ihmiset pääsevät ilmaisemaan omaa taiteellisuuttaan, sillä vain mielikuvitus on rajana. Etsiessä löytää monia taitelijoita, jotka ovat käyttäneet tuftaustaitojaan muuhunkin kuin mattojen valmistamiseen, esimerkiksi valmistaen seinä- taidetta, päällystären sisustustuotteita, kuten tyynynpäällisiä, peilinraameja ja tuolinpäällisiä, sekä käyttären tuftausta muotisuunnittelua varten ja moniin muihin asioihin.

Olen mielestäni hyvin taiteellinen persoona ja samalla utelias suunnittelija. Siksi lähdän jatkuvasti kokeilemaan uusia tapoja lähestyä taidetta eri näkökulmista, ja välillä se tuottaa myös hankaluutta, sillä keskittyminen yhteen asiaan on vaikeaa. Vapaa-ajallani luon taidetta ja kokeilen eri tekniikoita taiteen luomiseen, mikä suuntasi minut testaamaan tuftaamista. Tuftaaminen oli minulle täysin uusi tekstiilitekniikka, jossa pääsin yhdistämään taiteen ja tekstiilin uudella tavalla. Se antoi erittäin vapaat kädet työstää taidetta tuftauskankaalle ja luoda erilaisia tuftattuja tuotteita eri käyttötarkoituksiin. Tavoitteenani on tähdätä oma näkemykseni täydellisyyteen, jolloin teoksissani tulee esille taiteellinen näkemykseni, työn vastuullisuus sekä sen käytännöllisyys, ja tuftaaminen mahdollistaa tämän kaiken.

Kuva 35

<https://www.instagram.com/p/CWWpamMPq0T/>

6 Valmiin tuotteen esittely

Disco Zebra -villamatto on suunniteltu uniikkia kotia varten, ja siinä on lainehtivat reunat ja räikeät värit. Se kuvaa täydellisesti asunnossa asuvia asukkaita, heidän omalaatuisia persooniaan ja Discokodin rohkean leikkisä sisustuksesta. 130 cm x 200 cm matto on kuin pehmeä pilvi noin 1,5 cm nukalla. Se sopii joka huoneeseen, mutta Discokodissa se on käytössä olohuoneessa, joka on heidän kotinsa sydän.

Lookbook
Disco Zebra – Tufted Rug

Kuva 36

”Villamatto koostuu kolmesta eri väristä, jotka tasapainottavat toisiaan täydellisesti.”

”Nimi matolle kehittyi sen nykyisen omistajan sisustusblogin nimestä Discokoti”

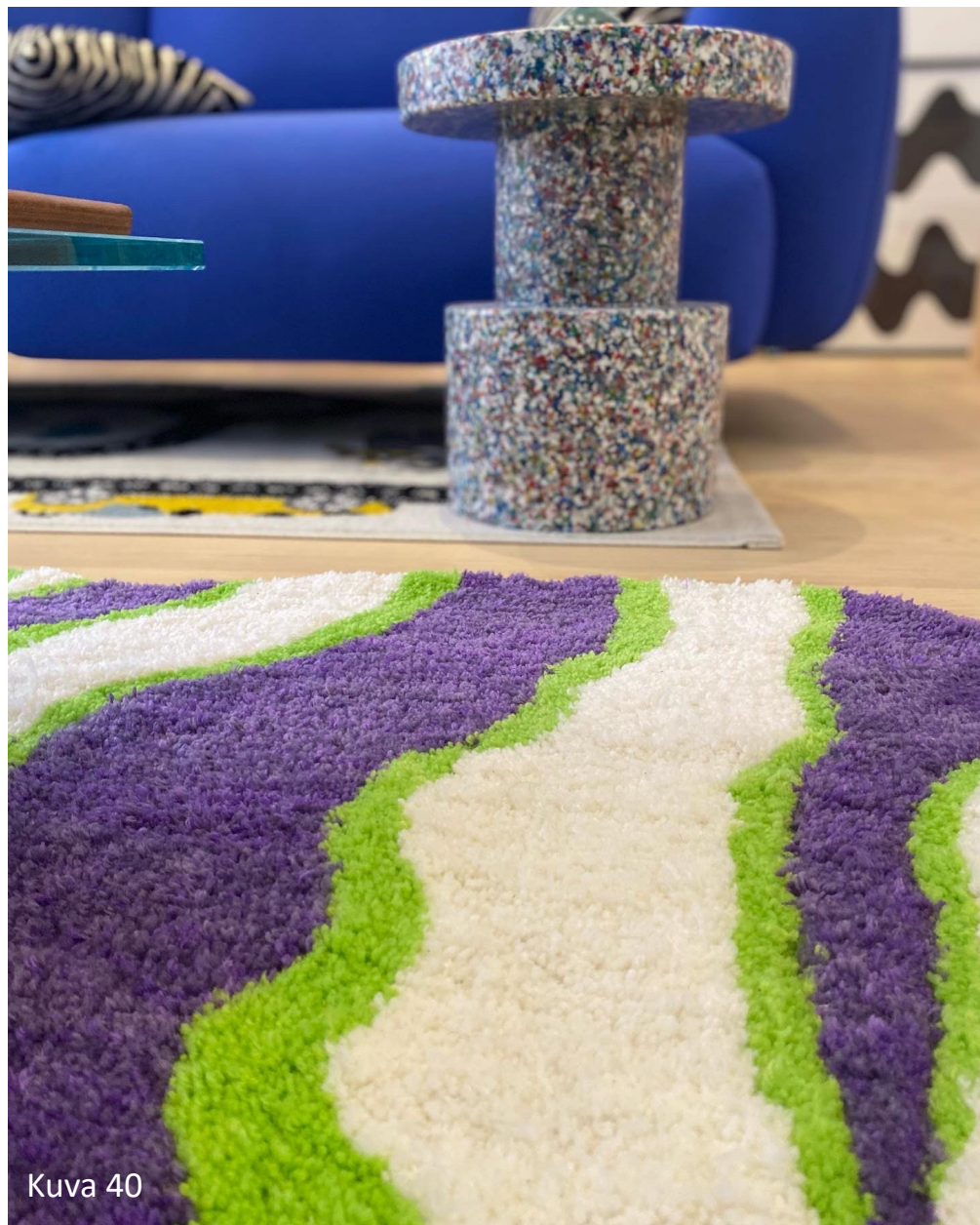
Kuva 37

Kuva 38

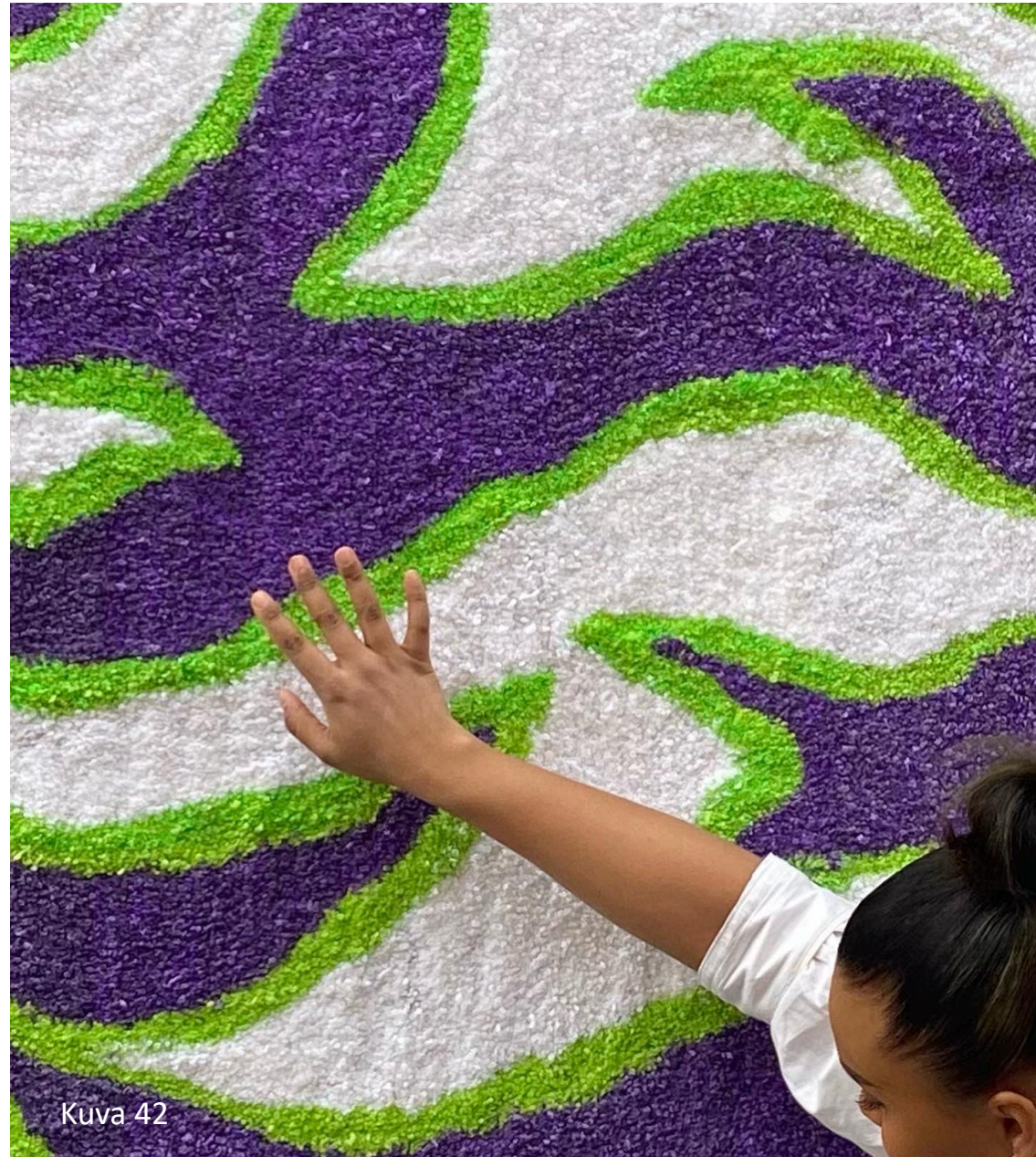
Kuva 39

Kuva 40

Kuva 41

Kuva 42

7 Lopuksi

7.1 Itsearviointi

Aloittaessani oppinäytetyön Hana Mohammedin kanssa tunsin hänet jo entuudestaan, joten työskentely oli melko vaivatonta. Halusin työskentelyn asiakkaan kanssa olevan hyvin läheistä suunnitteluprosessin aikana, jotta asiakas saisi toivomansa lopputuloksen tuotteesta. Otin huomioon asiakkaan ideat, joiden ympärille aloin rakentamaan suunnitelmia. Tämä onnistui mielestäni hyvin, sillä löysimme lyhyellä aikataululla lopullisen suunnitelman ja värimaailman, minkä jälkeen pääsin työstämään tuotetta. Tuotteen työstäminen tuotti välillä hankaluuksia, koska kyseessä oli minun ensimmäinen suuri mattoni ja tekniikka oli vielä melko uusi minulle, sillä hankin työvälineet tuftaukseen vasta vuoden vaihteessa. Kaikista kummelluksista huolimatta pääsin erittäin hyvään lopputulokseen, josta minä ja asiakkaani pidimme erittäin paljon. Toki tietyt materiaalit, kuten langat, olisivat voineet olla kestävämpää mattoihin tarkoitettua villalankaa, mutta matosta tuli loppujen lopuksi erittäin pehmeä ja kuukauden kulutuksen jälkeen matto on pysynyt hyvänä ja irrottanut vain vähän nukkaa asiakkaan mukaan. Yleisesti olen erittäin tyytyväinen tuotteen lopputulokseen ja sen valmistusprosessiin ja uskon jatkavani työskentelyä tuftaustekniikan parissa.

7.2 Toimeksiantajan palaute

Suunnitteluprosessi onnistui hyvin muotoilijan kanssa. Kun aloitimme maton suunnittelun, molemmilla oli päässään omat visiot maton toteutuksesta. Inspiroiduin oman kotini seeprakuvioisesta matosta ja taljasta ja väreissä halusin käyttää hieman mielikuvitusta, mutta silti valita värit, jotka sopivat kotini. Jolana teki muutamia suunnitelmia, joista lopullisen työn ideointi lähti käyntiin.

Jolana antoi paljon omia ideoita työn toteutukseen ja ehdotti niitä minulle, joka antoi selkeämmän näkemyksen miltä matto tulisi visuaalisesti näyttämään ja mikä matossa toimisi ja mikä ei. Menimme hakemaan materiaaleja yhdessä ja pääsin sen kautta näkemään prosessia läheltä, sekä vaikuttamaan lopullisiin materiaali valintoihin. Liikkeessä ei ollut täysin saman värisiä lankoja mitä etsimme, mutta löysimme yhdessä vastaavat värit, joihin olimme tyytyväisiä. Jolan kanssa oli helppo työskennellä, hän osasi kuunnella hyvin asiakkaan toiveita maton suhteen, sekä ehdotti itse paljon ideoita matosta.

Maton lopputulos oli erinomainen. Kun oitimme puheeksi Jolan kanssa, että matto tulisi hänen opinnäytetyötensä varten, niin en voinut uskoa, että siitä tuli näin upea ja joka sointui kotini tunnelman ja värien kanssa näin hyvin. Matto on pysynyt myös todella hyvänä käytössä.

Tuote oli enemmän kuin mitä odotin ja Jolan työnjälki oli erittäin hyvää ja täsmällistä. Työskennellessäni hänen kanssaan, näin kuinka paljon hän käytti aikaa työn suunnitteluun ja tekemiseen, hän on todella erinomainen tekemässään työssä, sekä hänen visuaalinen silmä on todella hyvä.

Vaikka Jolanalla ei ole vielä virallista tutkintoa kyseisestä ammatista, niin minulle jäi koko prosessista olo, että työskentelen alan ammattilaisen kanssa.

Internet lähteet:

- <https://taitoshop.fi>
- <https://www.creativethinkinghub.com/paul-rand-defining-design/> (Conolly 2017)
- <https://hakola.fi/hana-vanessa/> (Hakola Friends Journal 2022)
- <https://www.lankava.fi/fi/catalogsearch/result/?q=tuftaus>
- <https://prym.fi/tuftaus-tuftaaminen/>
- <https://www.bedlamtufts.com/tietoa-minusta/> (Mujunen 2022)
- <https://www.meillakotona.fi/artikkelit/heidi-linsenin-tuftatut-teokset>
- https://make.works/blog/rug_inspiration
- <https://kasityokekkerit.fi/2020/08/tuftauksen-aloittaminen-tuftaamisen-abc/>
- <https://tuftinggun.com> (Tuft the World, About us, n.d.)
- <https://www.anniinanurmi.fi/materiaaliopas/>
- <https://metropolismag.com/products/meet-the-makers-behind-the-tufted-rug-renaissance/>
- <https://yle.fi/uutiset/3-12138862>
- <https://turunaidemuseo.fi/nayttelyt/fake-star>
- <https://www.novitaknits.com/fi/news/tavoite-saavutettu-novita-on-nyt-hiilineutraali> (Novita Oy 2020)

Kuva lähteet

- https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog1-jpg
- https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog2-jpg
- https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog3-jpg
- https://static.make.works/blogimages/2017-09-07/makeworks_rugblog4-jpg
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Machines-AK1cut-min_800x.jpg?v=1634154243
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Machines-AK2loop-min_800x.jpg?v=1634154234
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Clppers-min_800x.jpg?v=1634154251

- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/scissors3_800x.jpg?v=1630430221
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/P1088305_800x.jpg?v=1645631003
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/P1066344-2-website_800x.jpg?v=1637093233
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/TTW_20210225_0115-Edit-min_800x.jpg?v=1634154310
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Machines-AK3-min_800x.jpg?v=1634154255
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Cloth-Graytufting-min_300x.jpg?v=1634154247
- https://cdn.shopify.com/s/files/1/0025/7530/2719/products/Cloth-whitetufting-min_800x.jpg?v=1634154303
- <https://tuftinggun.com/collections/yarn/products/new-eco-cotton-yarn-1-3lb-6kg>
- <https://www.letstuft.com/wp-content/uploads/Tufting-frame-4.jpg>
- <https://www.instagram.com/p/CWWpamMPq0T/>
- <https://www.instagram.com/p/CVybJLzljFi/>
- <https://www.instagram.com/p/CVXGGNKrxAL/>
- https://images.cdn.yle.fi/image/upload/w_1200,h_801,ar_1.4986432,dpr_1,c_fill/q_auto:eco,f_auto,fl_lossy/39-86537161641f62c8878
- <https://turunaidemuseo.fi/wp-content/uploads/2020/07/ryijy-1920-x-1080-768x432.jpg>
- <https://www.bedlamtufts.com/#&gid=1&pid=1>

Jolana Salter kuvat

1, 9-18, 31, 33, 34, 36-42